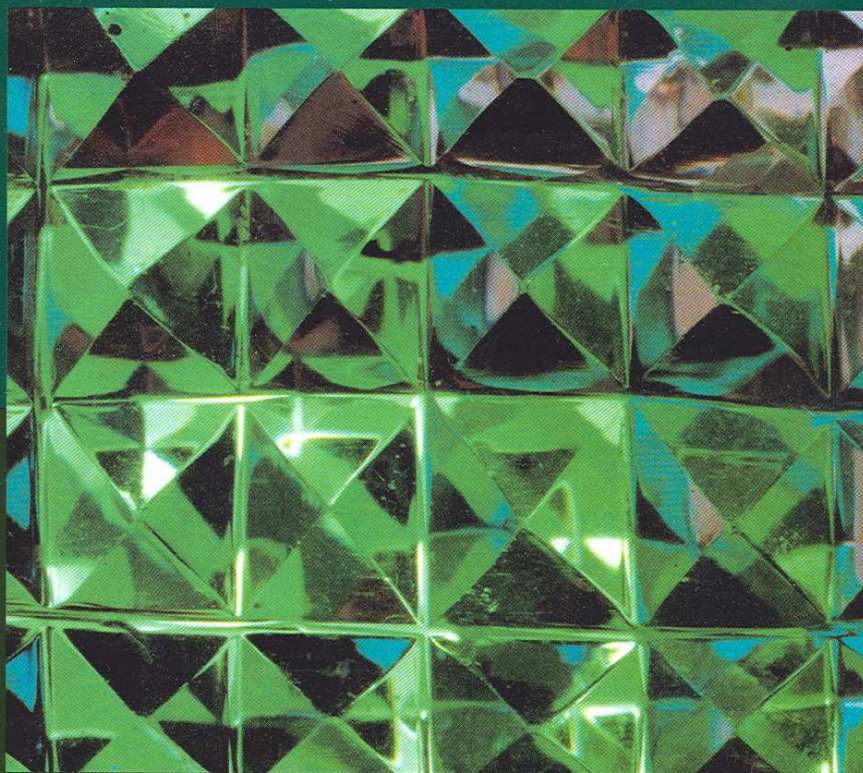

KERYKS

MIĘDZYNARODOWY PRZEGLĄD KATECHETYCZNO-PEDAGOGICZNORELIGIJNY
INTERNATIONALE RELIGIONSPÄDAGOGISCH-KATECHETISCHE RUNDSCHAU
II 2003 1

Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego
Instytut Pastoralno-Katechetyczny Wydziału Teologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego
Institut für Religionspädagogik und Katechetik der Katholisch-Theologischen Fakultät
der Universität in Wien

Niniejszy numer przynosi kilkanaście tekstów autorów niemieckich i polskich, ujętych w zaprogramowane w numerze inauguracyjnym ogólne grupy merytoryczne.

W dziale artykułów refleksje autorów dotyczą: religii jako na nowo odkrywanej drogi spełnienia ludzkich tęsknot (P. M. Zulehner), bólu i tęsknoty jako dydaktycznego klucza w poszukiwaniach relevantnych tematów nauki religii w kontekście międzykulturowym (E. Groß), sytuacji francuskiej i niemieckiej katechezy przed zakładaną zmianą paradygmatu (R. Sauer), konieczności elementarizacji w studiach Starego Testamentu na wydziałach przygotowujących nauczycieli religii (G. Steins), rodziny jako miejsca kształtowania uczuć religijnych dziecka (C. Rogowski), katechety jako wychowawcy do postawy świadectwa (M. Rusiecki), kościołów jako „kamiennych świadków wiary” (D. Wagner), zagadnienia winy i niepowodzenia z punktu widzenia teorii działania, teologii praktycznej i nauki o komunikacji (M. Probst-Neumann) i wreszcie świadomości ekologicznej młodzieży polskiej oraz edukacji zdrowotnej (B. Nakonieczna, I. Wrońska).

W dziale praktycznym Piotr Duksa przedstawia praktykowane w Polsce metody przygotowania kandydatów do pełnienia funkcji lektora w zgromadzeniu liturgicznym.

Dział recenzji przybliży kilka nowych publikacji z obszaru języka niemieckiego i z Polski.

W dziale sprawozdań autorzy relacjonują obrady czterech znaczących niemieckich i polskich sympozjów naukowych z zakresu pedagogiki i pedagogiki religii.

Die vorliegende Nummer bringt Texte von deutschen und polnischen Autoren, die dem in der Inaugurationsnummer vorgeschlagenen Ordnungsprinzip folgen.

Im Teil Beiträge werden folgende Problemkreise untersucht: Religion als der wiederentdeckte Weg, die menschlichen Sehnsüchte zu verwirklichen (P. M. Zulehner); Schmerz und Sehnsucht als ein didaktischer Suchschlüssel für relevante Themen interkulturellen religiösen Lernens (E. Groß); der Stand der deutschen und französischen Katechese vor dem vorausgesetzten Paradigmenwechsel (R. Sauer); die Notwendigkeit didaktischer Elementarisierung der alttestamentarischen Studien an den Fakultäten, die Religionslehrer ausbilden (G. Steins); die Familie als Ort der Gestaltung religiöser Gefühle beim Kind (C. Rogowski); Kirchenbauten als „steinerne Glaubenszeugen” (D. Wagner); Schuld und Scheitern aus handlungstheoretischer, praktisch-theologischer und kommunikationswissenschaftlicher Sicht (M. Probst-Neumann); Das ökologische Bewußtsein der polnischen Jugendlichen und die Gesundheitserziehung (B. Nakonieczna, I. Wrońska).

Im Teil Aus der Praxis präsentiert Piotr Duksa die in Polen praktizierten Methoden der Vorbereitung der Kandidaten für den Dienst des Lektors in einer liturgischen Gemeinschaft.

Im Teil Rezensionen werden einige deutsche und polnische Neuerscheinungen besprochen.

Der Teil Berichte umfaßt Relationen über vier bedeutende deutsche und polnische pädagogische und religionspädagogische Symposien.

ISSN 1643-2444

TOWARZYSTWO NAUKOWE KATOLICKIEGO UNIWERSYTETU LUBELSKIEGO

Rada Naukowa

Profesorowie:

Hans-Ferdinand Angel, Jerzy Bagrowicz, Gottfried Bitter,
Martina Blasberg-Kuhnke, Anton Bucher, Aniela Dylus, Augustyn Eckmann,
Rudolf Englert, Monika Jakobs, Martin Jäggle, Helmut Juros,
Ilse Kögler, Stanisław Kulpaczyński SDB, Kazimierz Zbigniew Kwieciński
Stephan Leimgruber, Zbigniew Marek SJ, Roman Murawski SDB,
Mieczysław Rusiecki, Monika Scheidler, Franz-Peter Tebartz-van Elst,
Dieter Wagner, Gabriel Witaszek CSsR, Irena Wrońska, Herbert A. Zwergel

Wissenschaftlicher Beirat

Professoren/innen:

Hans-Ferdinand Angel, Jerzy Bagrowicz, Gottfried Bitter,
Martina Blasberg-Kuhnke, Anton Bucher, Aniela Dylus, Augustyn Eckmann,
Rudolf Englert, Monika Jakobs, Martin Jäggle, Helmut Juros,
Ilse Kögler, Stanisław Kulpaczyński SDB, Kazimierz Zbigniew Kwieciński
Stephan Leimgruber, Zbigniew Marek SJ, Roman Murawski SDB,
Mieczysław Rusiecki, Monika Scheidler, Franz-Peter Tebartz-van Elst,
Dieter Wagner, Gabriel Witaszek CSsR, Irena Wrońska, Herbert A. Zwergel

KERYKS

MIĘDZYNARODOWY PRZEGLĄD KATECHETYCZNO-PEDAGOGICZNO-RELIGIJNY
INTERNATIONALE RELIGIONSPÄDAGOGISCH-KATECHETISCHE RUNDSCHAU
II **2003** **1**

Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego
Instytut Pastoralno-Katechetyczny Wydziału Teologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego
Institut für Religionspädagogik und Katechetik der Katholisch-Theologischen Fakultät
der Universität in Wien

Komitet Redakcyjny

Ks. prof. dr hab. Cyprian Rogowski (Redaktor Naczelny)
Vogtei 14, D-37194 Wahlsburg, e-mail: cyprian.rogowski@t-online.de
cyprian.rogowski@uwm.edu.pl

Prof. dr hab. Martin Jäggle (Zastępca Redaktora Naczelnego)

Ks. prof. dr hab. Stanisław Bielecki (Sekretarz Redakcji)

Ks. prof. dr hab. Janusz Mariański

Prof. dr hab. Egon Spiegel

Redaktionsausschuss

Prof. Dr. habil. Cyprian Rogowski (Hauptschriftleiter)
Vogtei 14, D-37194 Wahlsburg, e-mail: cyprian.rogowski@t-online.de

Prof. Dr. habil. Martin Jäggle (Stellvertreter)

Prof. Dr. habil. Stanisław Bielecki (Sekretär der Redaktion)

Prof. Dr. habil. Janusz Mariański

Prof. Dr. habil. Egon Spiegel

Opracowanie redakcyjne / Redaktion der Texte

Stanisław Sarek

Tłumaczenie tekstów / Übersetzungen der Texte

Herbert Ulrich

Projekt okładki i opracowanie graficzne / Umschlagentwurf und graphische Bearbeitung

Jerzy Durakiewicz

Skład komputerowy / Computersatz

SIC ET NON

Adres Redakcji / Redaktionsadresse

Towarzystwo Naukowe KUL

ul. Gliniana 21, PL 20-616 Lublin

Tel. (0-48-81) 525-01-93

Tel./Fax (0-48-81) 524-31-77

e-mail: keryks@inetia.pl

Zamówienia / Bezug

Zamówienia przyjmuje Redakcja i Dział Marketingu i Kolportażu TN KUL

Bezug durch die Redaktion

© Copyright by Towarzystwo Naukowe KUL,

Instytut Pastoralno-Katechetyczny Wydziału Teologii KUL

& Institut für Religionspädagogik und Katechetik

der Katholisch-Theologischen Fakultät der Universität in Wien

ISSN 1643-2444

Nakład 400 egz.

Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego

ul. Gliniana 21, PL 20-616 Lublin

Tel. (0-48-81) 525-01-93, Tel./Fax 524-31-77

e-mail: tnkul@kul.lublin.pl <http://www.kul.lublin.pl/tn/>

Dział Marketingu i Kolportażu tel. (0-48-81) 524-51-71

Druk / Druck

Zakład Usług Poligraficznych „Tekst” S.C., ul. Wspólna 19, PL 20-344 Lublin

Spis treści

Inhaltsverzeichnis

Artykuły Beiträge	Od Redakcji	8
	Von der Redaktion	
	Nowi członkowie Rady Naukowej	13
	Neue Mitglieder des Wissenschaftlichen Beirats	
	Paul M. Zulehner	21
	Religia jako megatrend	
	Megatrend Religion	
	Engelbert Groß	37
	Dydaktyczny klucz do poszukiwania relevantnych tematów religijnego uczenia się w kontekście międzykulturowym. „Я раскажу Вам обо мне”	
	Ein didaktischer Suchschlüssel für relevante Themen interkulturellen religiösen Lernens. „Я раскажу Вам обо мне”	
	Ralph Sauer	67
Francuska i niemiecka katecheza przed zmianą paradygmatu		
Die französische und deutsche Katechese vor einem Paradigmenwechse		
Georg Steins	81	
Słowo Boże w całej swojej pełni!? Stary Testament i konieczność elementaryzacji dydaktycznej (Część 1)		
Das Wort Gottes in seiner ganzen Fülle!? Das Alte Testament und die Notwendigkeit didaktischer Elementarisierung (Teil 1)		
Cyprian Rogowski	103	
Rodzina naturalnym środowiskiem kształtowania uczuć religijnych dziecka przedszkolnego		
Die Familie als natürliches Milieu der Gestaltung der religiösen Gefühle beim Vorschulkind		
Mieczysław Rusiecki	115	
Katecheta wychowujący do postawy świadectwa		
Der Katechet als Erzieher zur Haltung des Zeugnisses		
Dieter Wagner	133	
„Nie zapominajcie o kamiennych świadkach wiary!”		
Aspekty nowego miejsca uczenia się w nauczaniu religii		
„Vergesst die steinernen Glaubenszeugen nicht!”		
Aspekte eines neuen Lernortes für den Religionsunterricht		

	Michael Probst-Neumann	153
	Stosunek do winy i niepowodzenia – ingerencje teorii działania w dziedzinie teologii praktycznej i nauki o komunikacji	
	Umgang mit Schuld und Scheitern – handlungstheoretische Einmischungen in Praktische Theologie und Kommunikationswissenschaft	
	Beata Nakonieczna	
	Irena Wrońska	177
	Świadomość ekologiczna młodzieży a edukacja zdrowotna	
	Das ökologische Bewußtsein Jugendlicher und die Gesundheitserziehung	
W kierunku praktyki	Piotr Duksa	193
Aus der Praxis	Przygotowanie kandydatów do pełnienia funkcji lektora	
	Die Vorbereitung der Kandidaten für den Dienst des Lektors	
Recenzje	■ Cyprian Rogowski, <i>Edukacja religijna. Założenia – uwarunkowania – perspektywy rozwoju</i>	217
Rezensionen	[Die religiöse Erziehung. Grundlagen – Bedingungen – Entwicklungsperspektiven] (Jerzy Bagrowicz)	
	■ Stanisław Dziekoński, <i>Wychowanie w nauczaniu Kościoła – od XIX wieku do Soboru Watykańskiego II</i>	222
	[Die Erziehung in der Lehre der Kirche – vom 19. Jahrhundert bis 2. Vatikanische Konzil] (Zbigniew Marek SJ)	
	■ „Horyzonty Wychowania”. Półrocznik naukowy. Wydawca: Wyższa Szkoła Filozoficzno-Pedagogiczna „Ignatianum” w Krakowie [„Horizonte der Erziehung”. Herausgegeben von der Pädagogischen Fakultät der Philosophisch-Pädagogischen Hochschule „Ignatianum” in Krakau] (Marek Marczewski)	224
	■ Janusz Mariański, <i>Kryzys moralny czy transformacja wartości? Studium socjologiczne</i> [Moralische Krise oder Wertetransformation? Eine soziologische Studie] (Grzegorz Adamczyk)	228
	■ Franz-Peter Tebartz-van Elst, <i>Gemeinde in mobiler Gesellschaft. Kontexte – Kriterien – Konkretionen</i> [Parafia w społeczeństwie mobilnym. Konteksty – kryteria – konkretyzacje] (Michael Hochschild)	233
	■ <i>Die große Bibel der Moderne. Einheitsübersetzung der Heiligen Schrift</i> [Wielka Biblia Moderny. Jednolity Przekład Pisma świętego] (Dieter Wagner)	238

Sprawozdania Berichte

Editorial and Table of Contents

- *Samotne macierzyństwo i polityka społeczna.* **245**
Praca zbiorowa pod red. Marka Rymszy [Alleinstehende Mütter und die Sozialpolitik. Sammelband, hg. von Marek Rymsza]
- Hedwig Nosbers, *Polnische Literatur in der Bundesrepublik Deutschland 1945/1949 bis 1990. Buchwissenschaftliche Aspekte* [Literatura polska w Niemczech 1945/1949-1990. Aspekt księgoznawczy], **249**
- Klaus Diepold** **257**
„Ból i tęsknota naszych dzieci i młodzieży jako dydaktyczny klucz do poszukiwania egzystencjalnie relewantnych tematów religijnego uczenia się w kontekście międzykulturowym”. Sprawozdania z międzynarodowego sympozjum.
„Schmerz und Sehnsucht unserer Kinder und Jugendlichen als didaktischer Suchschlüssel existentiell relevanter Themen interkulturellen religiösen Lernens”. Bericht über ein internationales Symposium
- Klaus König** **262**
Międzyreligijna, międzykulturowa i globalna („jeden świat”) pedagogika religii
„Interreligiöse, interkulturelle und Eine-Welt-Religionspädagogik
- Czesław Kustra** **268**
„Pedagogika wobec nowych wspólnot i różnic w jednoczącej się Europie”. IV Ogólnopolski Zjazdu Pedagogiczny, Olsztyn 20-22 września 2001 roku
„Die Pädagogik angesichts der neuen Gemeinschaften und der Unterschiede im sich vereinigenden Europa”.
4. Gesamtpolnischer Pädagogischer Kongreß in Olsztyn, 20.-22. September 2001
- Franz Geogig Unterßmair** **276**
Projekt „elementaryzacja”. Między teorią a praktyką – szanse i granice elementaryzacji w ramach studiów nauczycielskich teologii katolickiej
Projekt „Elementarisierung”. Zwischen Theorie und Praxis – Chancen und Grenzen der Elementarisierung im Lehramtsstudium „Katholische Theologie”
- Editorial and Table of Contents** **279**